

Ekonomski Pregled – Slovenija 2009

Kako je globalna kriza vplivala na dohitevanje najbolj razvitih ?

Kako naj ekonomska politika učinkovito podpre gospodarstvo ?

Kako lahko fiskalna politika prispeva k pravi kombinaciji politik ?

Kako izboljšati fiskalno vzdržnost ?

Kako povečati delovno aktivnost prebivalstva ?

Kako povečati učinkovitost poslovanja ?

Podrobnejše informacije

Koristne povezave

Povzetek

Slovenija je zmanjšala razvojni zaostanek v primerjavi s povprečjem OECD, merjeno z BDP na prebivalca, in pri tem ni ustvarila večjih neravnovesij. To dohitevanje je upočasnila globalna finančna in gospodarska kriza, ki je postavila ekonomsko politiko pred izziv, kako z ustreznimi spodbudami čim prej pomagati finančnemu sektorju in gospodarstvu. Glavni cilj nosilcev politike po koncu krize mora biti ponovna vzdržna rast v okviru evrskega območja. V zvezi s tem *Pregled* daje naslednja priporočila:

Kratkoročni ukrepi v podporo gospodarski aktivnosti ne smejo ogroziti javnofinančne vzdržnosti in realne konvergence

Ukrepi, sprejeti v podporo bančnemu sektorju so ustrezni, čeprav le počasi dajejo rezultate; znatne fiskalne spodbude v letu 2009 so upravičene, saj jih omogoča zadosten manevrski prostor za diskrecijske ukrepe fiskalne politike. Kljub temu bi Slovenija kot majhno in odprto gospodarstvo morala dati prednost predvsem ukrepom, ki imajo pozitiven vpliv na potencialno rast. Kratkoročne ukrepe za spodbujanje gospodarske aktivnosti je treba umakniti, takoj, ko bo prišlo do okrevanja. Ponovno bi bilo treba razmisliti o časovni razporeditvi načrtovanega dviga plač v javnem sektorju in obnoviti socialni sporazum, ki bi zagotovil, da realna rast plač ne presega rasti produktivnosti dela. V prihodnje, tako pred kot po oživitvi gospodarske rasti, je pomembno, da fiskalna politika pri oblikovanju ukrepov upošteva dejanske monetarne razmere v Sloveniji. Pri tem se ne bi smele ponoviti razmere po uvedbi evra, ko fiskalna politika ni bila dovolj restriktivna, da bi zagotovila ustrezno kombinacijo ekonomskih politik z monetarno politiko evrskega območja, ki je bila

To sporočilo povzema oceno in priporočila Ekonomskega pregleda Slovenije 2009, ki ga je OECD pripravila v okviru pristopnega procesa Slovenije v to organizacijo. Pregled je presojalo in potrdilo 30 držav članic OECD in Evropske Komisije, ki so člani Odbora za ekonomske in razvojne preglede. Osnova za pripravo Pregleda je bil predlog poročila, ki ga je pripravil Ekonomski oddelek OECD. Ta je bil nato dopolnjen v skladu z razpravo na omenjenem odboru in je izšel z odgovornostjo Generalnega sekretarja OECD.

za Slovenijo razmeroma ohlapna. Strukturne reforme so ključne za zagotovitev realne konvergence in odpornosti na šoke.

Za doseganje javnofinančne vzdržnosti je treba strukturne reforme izvajati tudi v težkih časih

Stroški staranja prebivalstva, s katerimi se bo v prihodnosti soočala Slovenija, so skrb vzbujajoči, saj zadnja pokojninska reforma ni uspela v zadostni meri zagotoviti dolgoročne vzdržnosti. Zato bi bilo treba z novo pokojninsko reformo doseči znižanje nadomestitvene stopnje in zviševanje dejanske upokojitvene starosti ter samodejno prilagajanje upokojitvene starosti pričakovani življenjski dobi. Takoj, ko se bo kriza umirila, bi bilo treba nadaljevati s pripravo strategije vnaprejšnjega financiranja stroškov staranja z vzpostavitvijo srednjeročno uravnoteženega proračuna. Za doseg tega cilja bi bilo potrebno ustvariti fiskalno pravilo na strani izdatkov, ki bi zagotovilo postopno zmanjševanje deleža izdatkov v BDP.

Pokojninska reforma je eden ključnih ukrepov za povečanje deleža aktivnega prebivalstva

V primerjavi s povprečjem v OECD je slovenska stopnja delovne aktivnosti visoka, vendar pa je po mednarodnih primerjavah delež starejšega aktivnega prebivalstva še vedno zelo nizek. Poleg zvišanja upokojitvene starosti je s pokojninsko reformo treba odpraviti spodbude za zgodnje upokojevanje in omogočiti postopen izstop s trga dela. Za zvišanje stopnje delovne aktivnosti v mlajših starostnih skupinah je treba skrajšati čas študija s spodbudami študentom, da hitro diplomirajo. Po mednarodnih primerjavah je razmerje med minimalno in povprečno plačo še vedno zelo visoko in ga je treba še zmanjšati.

Za spodbuditev rasti produktivnosti je treba izboljšati poslovno okolje

OECD kazalec regulacije trgov proizvodov potrjuje podjetništvu prijazno splošno okolje, ki pa je manj liberalno od povprečja v OECD. Za okrepitev konkurence mora Urad za varstvo konkurence postati popolnoma samostojna agencija z lastnim proračunom. Prav tako bi bilo treba objaviti seznam podjetij v državni lasti, ki se bodo po tem, ko bo gospodarstvo okrevalo, privatizirala. Medtem bi morala vlada najti načine, kako izboljšati upravljanje podjetij v državni lasti, na primer z imenovanjem vodstvenih delavcev le na podlagi strokovnosti, in bolj splošno, z upoštevanjem smernic OECD na tem področju. ■

Kako je globalna kriza vplivala na dohitevanje najbolj razvitih ?

Slovenija ima od leta 1997 dinamično gospodarsko rast in se ves čas približuje povprečju OECD, merjeno z bruto domačim proizvodom (BDP) na prebivalca. Visoka rast je bila odraz ugodnega poslovnega okolja in pomembnih strukturnih reform, ki so bile podlaga za vstop v Evropsko unijo (EU) leta 2004. Preudarne makroekonomske politike so do nedavnega pomagale vzdrževati gospodarsko rast, ne da bi povzročale večja neravnovesja. Zlasti socialni sporazum iz leta 2002, s katerim se je rast plač ohranjala pod rastjo produktivnosti, je pomagal znižati inflacijo, ki je v nekaj letih dosegla raven evrskega območja. Sporazum je prispeval tudi k izboljšanju konkurenčnosti in pri tem preprečil znatno poslabšanje salda tekočega računa plačilne bilance, ki so ga izkusila mnoga druga tranzicijska gospodarstva. Restriktiven sporazum glede plač v javnem sektorju od leta 2004 in pazljivo izvajanje pravila o pripravi dvehletnega proračuna sta pripomogla k oblikovanju pozitivnega salda sektorja država leta 2007. Ta pozitivna gibanja kažejo na vzdržno razvojno dohitevanje v tem obdobju. Vendar so se po vstopu v evrsko območje leta 2007 pokazali nekateri znaki pregrevanja gospodarstva, kar je sovpadlo z močnimi šoki na področju cen hrane in energije, tako da je inflacija sredi leta 2008 dosegla najvišjo raven v evrskem območju, brezposelnost pa je padla občutno pod ocenjeno naravno stopnjo brezposelnosti.

Svetovna kriza je na Slovenijo najmočneje vplivala preko mednarodne menjave, saj je tuje povpraševanje, zlasti nemško, strmo padlo. Najbolj so prizadeti sektorji, ki proizvajajo ciklično občutljive izdelke, na primer avtomobilska industrija (1,1% slovenske dodane vrednosti). Finančna kriza ni prizanesla tudi bančnemu sektorju, čeprav ni bil neposredno izpostavljen slabim naložbam. Bančni sektor se sooča s težavami refinanciranja že od zadnjega četrtertletja 2008. Zadnja leta so se banke v domači in tuji lasti zadolževale v tujini in tako financirale visoko rast posojil, ki je presegla rast domačih depozitov. Posledično je skupni znesek kratkoročnega dolga, ki mora biti refinanciran v letu dni, dosegel 5,5 milijard evrov, približno šestino slovenskega BDP, kar sili banke, da zadržujejo denar in omejujejo posojila gospodinjstvom in podjetjem. Po pričakovanjih bo slovensko gospodarstvo v letu 2009 stopilo v recesijo, počasno oživljanje pa je pričakovati leta 2010. Ti obeti pa so negotovi, saj temeljijo na predpostavki okrevanja izvoza in učinkovitosti nedavno sprejetih ukrepov za spodbujanje rasti. ■

Kako naj ekonomska politika učinkovito podpre gospodarstvo ?

Vlada RS ob pomoči Banke Slovenije daje aktivno podporo bančnemu sistemu, vendar so dosedanji učinki še nejasni. Državna jamstva (do konca leta 2010 zagotavljajo skupaj do 12 milijard evrov državnih poroštev) veljajo od lanskega leta, za državno poroštvo pa se je prijavila samo ena banka (op. p. do zaključka redakcije). Na začetku leta 2009 je Vlada RS sprejela nove ukrepe za pomoč bankam pri refinanciranju in ponovnem oživljanju kreditne aktivnosti. Za povečanje likvidnosti bank se je Vlada RS s svojo visoko bonitetno oceno zadolžila za milijardo evrov in večino teh sredstev v obliki depozita položila na bančne račune. Vlada je uporabila tudi tri instrumente, da bi spodbudila banke k ponovnemu ali nadaljnjemu kreditiranju domačih podjetij: državno poroštvo (v skupnem znesku do milijarde evrov), za katerega lahko zaprosijo banke ob odobritvi posojil; kreditne linije Slovenske izvozne in razvojne banke (SID), katere dokapitalizacija je bila odobrena, in možnost za neposredna državna poroštva podjetjem, ki se zadolžujejo na finančnih trgih. Ukrepi so začeli veljati v letu 2009, zato njihov učinek na bančno kreditiranje še ni jasno viden. Če ukrepi ne bodo uspešni, vlada razmišlja tudi o neposrednem kreditiranju podjetij ali o še radikalnejši možnosti podpore bančnemu sistemu, na primer z neposrednim odkupom terjatev bank, z dokapitalizacijo bank ali ustanovitvijo »slabe« banke. Kljub težavam v finančnem sektorju se zaupanje prebivalcev v varnost bančnih depozitov ni zmanjšalo, k čemur je ključno prispevala uvedba neomejenega jamstva za bančne vloge.

Ugoden javnofinančni položaj iz časa pred nastopom krize je omogočil dovolj prostora za fiskalne spodbude. Prvi rebalans državnega proračuna za leto 2009 ne vključuje le delovanja avtomatičnih stabilizatorjev, temveč tudi diskrecijske fiskalne spodbude v višini 1,2% BDP. Upoštevajoč povišanje plač v javnem sektorju, sprejeto julija 2008, diskrecijski fiskalni impulz v letu 2009 znaša približno 2% BDP. Ob pričakovanem močnem vplivu avtomatičnih fiskalnih stabilizatorjev bo primanjkljaj sektorja država v letu 2009 predvidoma znašal okrog 6% BDP. ■

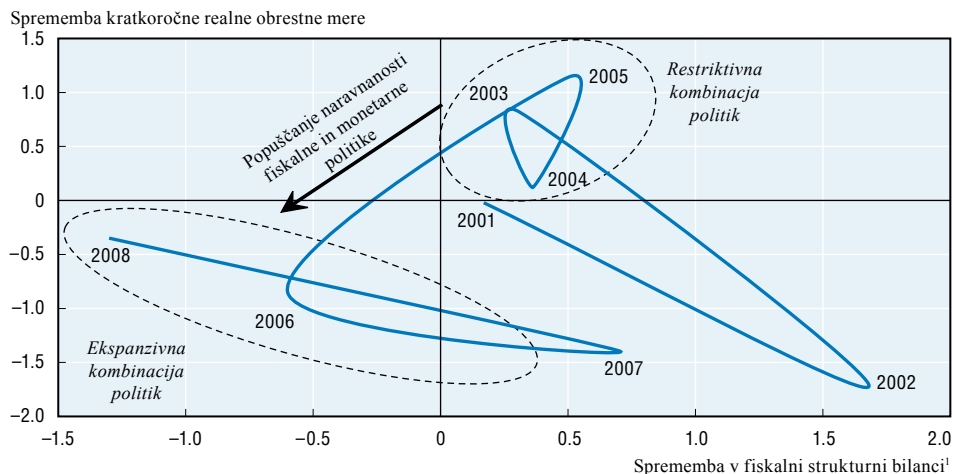
Kako lahko fiskalna politika prispeva k pravi kombinaciji politik ?

Slovenija bi morala prednostno obravnavati diskrecijske fiskalne ukrepe, ki spodbudno vplivajo na potencialno rast, vključno z javnimi investicijami, vlaganji v človeški kapital ali raziskave in razvoj. Ukrepi, katerih edini namen je kratkoročno spodbujanje aktivnosti, bi morali biti začasni in bi jih bilo treba odpraviti takoj, ko se bo začelo oživljanje gospodarske aktivnosti. Sestava svežnja ukrepov je v tem pogledu različna. Na pozitivni strani vključuje dokapitalizacijo

(160 milijonov evrov) izvozne in razvojne banke (SID) v državni lasti z namenom pospeševanja kreditne aktivnosti, in različne davčne ukrepe za spodbujanje naložb (približno 100 milijonov evrov). Na drugi strani pa bo osrednji vladni ukrep (230 milijonov evrov), s katerim država podjetjem za ohranjanje zaposlenosti zagotavlja subvencije za krajši delovni čas, morda težko odpraviti. V kolikor bi ta ukrep ostal v veljavi dlje časa, bi to lahko vplivalo na zmanjšanje potencialnega proizvoda. Vlada bi morala znova pretehtati tudi predvideno zvišanje plač v javnem sektorju, saj bo to trajno zvišalo javne izdatke za približno 1 % BDP na račun dolgoročne javnofinančne vzdržnosti.

Ob upoštevanju običajnega časovnega zamika, s katerim začnejo učinkovati fiskalni ukrepi, bo morala slovenska vlada pospešeno umikati fiskalne spodbude, takoj ko se bo gospodarski položaj začel izboljševati, najverjetneje od leta 2010 ali 2011 dalje. Zato je za ponovno vzpostavitev uravnoteženega javnofinančnega položaja v srednjeročnem obdobju potrebna močna politična zaveza v okviru Pakta stabilnosti in rasti. To zavezo bi bilo mogoče okrepiti z uvedbo ciljno usmerjenega proračuna in razmislekom o vzpostavitvi neodvisnega fiskalnega sveta, ki bi redno ocenjeval ustreznost fiskalnega položaja in dolgoročno vzdržnost. Slovenija je hitro rastoče gospodarstvo, kjer so monetarne razmere morda ohlapnejše kot v drugih državah iz evrskega območja, zato je pomembno, da fiskalna politika upošteva dejanske monetarne razmere v Sloveniji. Na ta način se ne bi ponovile razmere po vstopu v evrsko območje, ko fiskalna politika ni bila dovolj restriktivna, da bi zagotovila ustrezno

Slika 1.
KOMBINACIJA FISKALNIH
IN MONETARNIH POLITIK

1. V odstotku BDP.

Vir: Evropska Komisija (2009), Ekonomske in finančne zadeve, podatkovna baza AMECO, april.

kombinacijo ekonomskih politik upoštevajoč naravnost monetarne politike v evrskem območju, ki je bila za hitro rastoče gospodarstvo razmeroma ohlapna. To bi pomagalo ohraniti inflacijo na ravni, bližji ciljem, ki veljajo za celotno evrsko območje.

Po letu 2009 in z oživljanjem gospodarstva bo treba obnoviti prizadevanja za doseganje realne konvergence k povprečju evrskega območja. Leta 2002 podpisan socialni sporazum, ki je zagotavljal zaostajanje rasti plač za rastjo produktivnosti, je imel pozitiven prispevek pri vstopanju v evrsko območje. Preveriti pa bi bilo treba makroekonomski učinek izvajanja zakona, s katerim se odpravljajo plačna nesorazmerja v javnem sektorju, saj bo ta zakon povzročil višji primanjkljaj sektorja država in po oživitvi gospodarstva povečal pritiske za povečanje plač. V primeru, da ostane rast plač trajno nad rastjo produktivnosti, lahko to ogrozi zaposlenost in konkurenčnost. Potreben je nov socialni sporazum, ki bo zagotovil, da realna rast plač ne bo presegla rasti trendne produktivnosti.

Hitrost realne konvergence bo močno odvisna od obsega strukturnih reform. Po osamosvojitvi je Slovenija s pomočjo postopnega izvajanja strukturnih reform zelo napredovala. Postopnost reform je dala pozitivne rezultate, kot so na primer ohranjanje nizke stopnje neenakosti in soglasje glede tržno naravnanih reform. Vendar pa postopnost povzroča tudi stroške. Nekatere reforme so bile le delne, zlasti na področju trga dela in trga proizvodov, zato Slovenija ni izkoristila vseh prednosti, ki so jih prinesle prejšnje reforme v drugih sektorjih (trgovina, finance in davčna politika). Poleg tega so, dolgoročno gledano, strukturne reforme ključne za zagotovitev odpornosti na šoke znotraj enotnega valutnega območja. Pogled naprej pokaže, da bo hitro staranje prebivalstva zmanjšalo potencialno rast. Da bi spodbudili nadaljnjo konvergenco, je treba pospešiti strukturne reforme, slabi časi pa ne bi smeli biti izgovor za prelaganje politične razprave o potrebnih reformah. Snovalci politik morajo zato pozornost preusmeriti na reforme za krepitev ponudbe na trgu dela in spodbuditev rasti produktivnosti z izboljšanjem poslovnega okolja. Ob tem je treba ponovno okrepiti preudarno fiskalno politiko, ki bo podpirala ustrezen makroekonomski okvir, ki bo pospeševal rast. ■

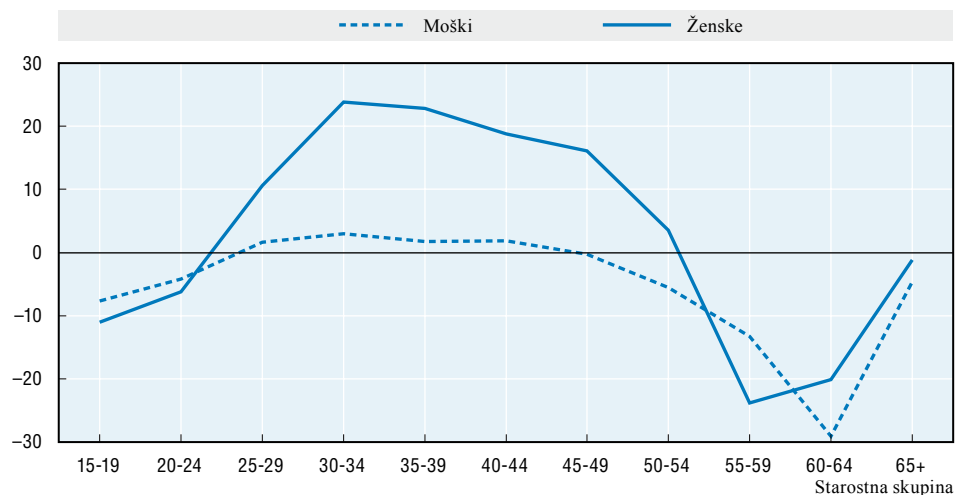
Kako izboljšati fiskalno vzdržnost ?

Od leta 2002 vodi Slovenija preudarno fiskalno politiko, ki je omogočila znatno zmanjšanje dejanskega in strukturnega primanjkljaja. Vendar ta uspeh ne bi smel biti razlog za zadovoljstvo, saj se osnovno stanje ni izboljšalo toliko, kot se zdi. Nihanja davčnih elastičnosti so pripeljala

do zelo visokih davčnih prihodkov, ki so prikrili del fiskalnih stroškov nedavnih davčnih reform. K omejevanju izdatkov je pripomogel sporazum o delni vezavi rasti plač v javnem sektorju na inflacijo, kar je olajšalo izpolnjevanje pogojev za uvedbo evra, vendar je ta politika sedaj povzročila znatno zvišanje plač v javnem sektorju. Fiskalni položaj se je izboljšal tudi zaradi oblikovanja potencialnih obveznosti na področju izgradnje avtocest; javnemu podjetju, ki skrbi za avtoceste, morda ne bo uspelo zbrati dovolj prihodkov od cestnin, da bi poravnavalo dolg in hkrati izpolnjevalo zavezo za vzdrževanje avtocest. Poleg tega pa so zelo visoke tudi dolgoročne obveznosti, povezane s staranjem prebivalstva. Strokovnjaki se v splošnem strinjajo, da pokojninska reforma iz leta 1999 ni bila zadostna za zagotovitev dolgoročne vzdržnosti. Po ocenah Evropske komisije bo Slovenija druga po izrazitosti staranja prebivalstva v EU, skupni stroški, povezani s tem pa se bodo do leta 2060 zvišali za okrog 13% BDP.

Za ohranitev fiskalne vzdržnosti bi bilo treba nadaljevati s pripravo strategije predhodnega financiranja stroškov staranja, in sicer z vzpostavitvijo srednjeročno uravnoveženega proračuna v najkrajšem možnem času, ko se bo kriza podela. Da bi bila fiskalna konsolidacija, dosežena z zniževanjem izdatkov, vzdržna, bi morala vlada izpolnjevanje določil Maastrichtske pogodbe in Pakta stabilnosti in rasti dopolniti z oblikovanjem fiskalnega pravila, ki bi zagotovilo postopno zniževanje izdatkov, izraženih v deležu BDP. Izboljšanje učinkovitosti izobraževanja

Slika 2.

**STOPNJE ZAPOSLENOSTI
PO SPOLU IN STAROSTI**Razlika glede na povprečje
OECD, 2007

Vir: Podatkovna zbirka Eurostat (2009), Anкета o delovni sili, Maj.

in zdravstva, tesnejše povezovanje učinkovitosti izdatkov s pripravo proračuna ter boljše ciljani socialni transferji bi prav tako pomagali obvladovati rast odhodkov.

Predhodno financiranje stroškov, povezanih s staranjem prebivalstva, pa ne more biti edina strategija prilagajanja prihodnjim visokim izdatkom iz tega naslova, saj je malo verjetno, da je znaten javnofinančni presežek, ki bi bil za to potreben, politično možen ali ekonomsko zaželen. Zato bi morali obnoviti prizadevanja za obvladovanje stroškov staranja in ne odlagati pokojninske reforme na čas, ko se bodo gospodarske razmere izboljšale. Reforma pokojninskega sistema bi morala biti usmerjena zlasti na zvišanje dejanske upokojitvene starosti in znižanje nadomestitvene stopnje, na primer tako, da se pokojnine namesto s plačami usklajujejo s cenami, ali s podaljšanjem obdobja plačevanja prispevkov za polno pokojnino. Vlada bi morala zato razmisliti o tem, da bi sedanji sistem določenih prejemkov preoblikovala v sistem navideznih pokojninskih računov. V primeru, da bo sistem določenih prejemkov ostal v veljavi, pa je nujen razmislek o uvedbi samodejne prilagoditve upokojitvene starosti pričakovani življenjski dobi. ■

Kako povečati delovno aktivnost prebivalstva ?

Razmere na trgu dela so se v zadnjih letih zelo izboljšale, stopnja brezposelnosti se je znižala pod ocenjeno naravno stopnjo brezposelnosti, stopnja delovne aktivnosti pa je bila pred nastopom finančne krize v Sloveniji višja od povprečne v OECD. Izboljšanje na trgu dela je delno posledica nedavne visoke gospodarske rasti, pa tudi pomembnih strukturnih reform: zmanjšanje davčnega primeža stroškov dela, zaostritev pogojev upravičenosti do prejemkov za brezposelnost in uvedba programov aktivne politike zaposlovanja. Še vedno pa ostaja nekaj izzivov, ki zahtevajo nadaljnje reformne napore.

- Vlada med krizo ne bi smela sprejemati proticikličnih ukrepov, ki dolgoročno negativno vplivajo na delovanje trga dela. Kot že omenjeno, krajšega delovnega časa ne bi smeli subvencionirati dlje, kot traja kriza. Po mednarodnih primerjavah je razmerje med minimalno in povprečno plačo še vedno zelo visoko in se ne bi smelo zviševati, po možnosti bi ga bilo treba še zmanjšati.
- Stopnja delovne aktivnosti starejšega prebivalstva je po mednarodni primerjavi še vedno zelo nizka, čeprav je v zadnjem času v določeni meri prišlo do izboljšanja. Za zvišanje stopnje aktivnosti je treba pokojninski sistem reformirati tako, da se zviša upokojitveno starost,

odpravi spodbude za zgodnje upokojevanje in omogoči postopen izstop s trga dela. Da bi ljudje, ki želijo delati dlje, našli zaposlitev, se morajo stalno strokovno izpopolnjevati, oceniti je treba programe izobraževanja odraslih.

- Za zvišanje stopnje delovne aktivnosti v mlajših starostnih skupinah je treba skrajšati čas študija, in sicer s spodbudami študentom, da hitreje diplomirajo. Ukrepi v tej smeri bi lahko vključevali pogojevanje upravičenosti študentov do ugodnosti z minimalnim letnim napredkom pri študiju, ali uvedbo šolnin ter študentskih posojil, katerih odplačevanje bi bilo vezano na zaslužek po diplomi.
- Znižati bi bilo treba stroške zaposlovanja in odpuščanja pri zaposlitvah za nedoločen čas, s čimer se prepreči, da bi se delavci ujeli v past začasne oblike zaposlitve ter vedno močnejši dualizem trga dela. To bi bilo treba storiti v času, ko si bo gospodarstvo opomoglo, saj kriza ni primeren čas za zniževanje vanosti zaposlitve.

Davčne politike bi se morale usmeriti na zniževanje prispevkov delodajalcev za socialno varnost. Za nadomestitev izgube prihodkov bi morala vlada povečati obdavčenje premoženja in s širjenjem davčnih osnov povečati tudi obseg posrednih davkov. Srednjeročno bi bilo treba razmisliti tudi o zvišanju stopnje davka na dodano vrednost. Vlada bi morala izboljšati tudi zasnovo okoljskih dajatev, tako da bi okrepila povezanost davčnih obremenitev z onesnaženjem. ■

Kako povečati učinkovitost poslovanja ?

Hiter gospodarski napredek Slovenije je v veliki meri posledica ugodnega poslovnega okolja. OECD kazalec regulacije trgov proizvodov za Slovenijo je bil leta 2007 znatno nižji kot kazalci v sosednjih tranzicijskih gospodarstvih in se je približal ravnem, zabeleženim v sosednjih, bolj razvitih državah. Po vstopu v EU se je z ostrejšo konkurenco oblikovalo okolje za ustanavljanje majhnih in srednje velikih podjetij. Vendar pa so prilivi neposrednih tujih investicij (NTI) ostali nizki, kar kaže, da prenos dobrih praks ni optimalen. Možen razlog za majhen priliv neposrednih tujih naložb v ključnih storitvenih sektorjih (trgovina na drobno, finančne storitve, energetika in telekomunikacije) je majhna odprtost trga, povezana z državnim lastništvom in močno tržno koncentracijo.

Za okrepitev konkurence bi bilo treba Urad za varstvo konkurence (UVK) ločiti od Ministrstva za gospodarstvo, postati bi moral samostojna agencija z lastnim proračunom. Za učinkovitost tega ukrepa bo morala

vlada za UVK nameniti dovolj sredstev, da bo lahko v celoti deloval brez strokovno-tehnične pomoči Ministrstva za gospodarstvo. Drugi ukrep za povečanje konkurence je izboljšanje postopkov javnega naročanja, tako da se izključi možnost dogovarjanja med ponudniki, saj je skupna letna vrednost javnih naročil, s skoraj 10% BDP, za slovensko gospodarstvo pomembna.

Struktura slovenskih podjetij kaže na splošno pomanjkanje podjetniške dinamike, kar omejevalno vpliva na izboljšanje učinkovitosti. Možnosti za krepitev podjetništva so v enostavnejši registraciji lastništva in širitvi mreže javno-zasebnih centrov za podporo podjetjem. Kakovost bodočega slovenskega poslovnega okolja je v veliki meri odvisna od uvedbe učinkovite politike spodbujanja inovacij, ki bi jo lahko podprli večnamenski centri.

Učinkovitost podjetij v državni lasti je nizka, zato bi bilo treba nadaljevati s privatizacijo, ko se bodo gospodarske razmere izboljšale. V tem času bi morala vlada objaviti seznam podjetij v državni lasti in pripraviti načrt privatizacije. Vlada bi morala proučiti tudi načine za izboljšanje vodenja in upravljanja državnih podjetij. Izogibati bi se bilo treba vmešavanju države ali državnih skladov v vodenje podjetij, na primer za podporo posameznih gospodarskih sektorjev. V slabo poslujočih podjetjih, ki so pod nadzorom države, bi morala vlada izvajati strateške načrte za dvig storilnosti na raven drugih držav EU. V ta namen bi morala vlada zagotoviti, da pristojni nadzorni sveti imenujejo vodilne delavce le na podlagi strokovnosti. Korak v pravo smer je bila ustanovitev neodvisnega Kadrovske-akreditacijskega sveta (KAS) za javna podjetja. ■

**Podrobnejše
informacije**

Kontakti za podrobnejše informacije glede tega sporočila OECD:

Margit Molnar, e-mail: margit.molnar@oecd.org, tel.: +33 1 45 24 89 49;
Colin Forthun, e-mail: colin.forthun@oecd.org, tel.: +33 1 45 24 92 20;
Pierre Beynet, e-mail: pierre.beynet@oecd.org, tel.: +33 1 45 24 96 35.

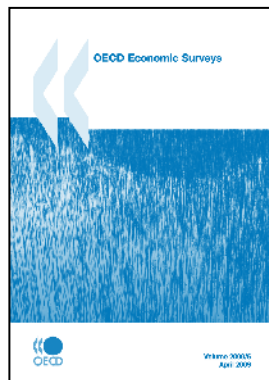
Služba Vlade RS za razvoj in evropske zadeve:

mag. Irena Roštan, e-mail: irena.rostan@gov.si, tel.: +386 1 48 71 24 02;
Gordana Pipan, e-mail: gordana.pipan@gov.si, tel.: +386 1 48 71 11 90.

Koristne povezave

www.svrez.gov.si/si/dejavnosti/vstop_slovenije_v_oecd/
www.oecd.org/slovenia

OECD Economic Surveys: Economic Surveys review the economies of member countries and, from time to time, selected non-members. Approximately 18 Surveys are published each year. They are available individually or by subscription. For more information, consult the Periodicals section of the OECD online Bookshop at www.oecd.org/bookshop.

Additional Information: More information about the work of the OECD Economics Department, including information about other publications, data products and Working Papers available for downloading, can be found on the Department's website at www.oecd.org/eco.

Economic Outlook No. 85, June 2009.

More information about this publication can be found on the OECD's website at www.oecd.org/eco/Economic_Outlook.

Economic Policy Reforms: Going for Growth, 2009 edition.

More information about this publication can be found on the OECD's website at www.oecd.org/economics/goingforgrowth.

OECD publications can be purchased from our online bookshop:
www.oecd.org/bookshop

OECD publications and statistical databases are also available via our online library:
www.SourceOECD.org

Where to contact us?

OECD HEADQUARTERS

2, rue André-Pascal
75775 PARIS Cedex 16
Tel.: (33) 01 45 24 81 67
Fax: (33) 01 45 24 19 50
E-mail: sales@oecd.org
Internet: www.oecd.org

GERMANY

OECD Berlin Centre
Schumannstrasse 10
D-10117 BERLIN
Tel.: (49-30) 288 8353
Fax: (49-30) 288 83545
E-mail:
berlin.centre@oecd.org
Internet:
www.oecd.org/berlin

JAPAN

OECD Tokyo Centre
Nippon Press Center Bldg
2-2-1 Uchisaiwaicho,
Chiyoda-ku
TOKYO 100-0011
Tel.: (81-3) 5532 0021
Fax: (81-3) 5532 0035
E-mail: center@oecd-tokyo.org
Internet: www.oecd-tokyo.org

MEXICO

OECD Mexico Centre
Av. Presidente Mazaryk 526
Colonia: Polanco
C.P. 11560 MEXICO, D.F.
Tel.: (00.52.55) 9138 6233
Fax: (00.52.55) 5280 0480
E-mail:
mexico.contact@oecd.org
Internet:
www.oecd.org/centrodemexico

UNITED STATES

OECD Washington Center
2001 L Street N.W., Suite 650
WASHINGTON DC. 20036-4922
Tel.: (1-202) 785 6323
Fax: (1-202) 785 0350
E-mail:
washington.contact@oecd.org
Internet: www.oecd-wash.org
Toll free: (1-800) 456 6323

*OECD Policy Brief je sporočilo pripravljeno na Oddelku za javne zadeve, Direktorata za javne zadeve in komunikacije OECD,
z odgovornostjo generalnega sekretarja OECD.*

Slovenski prevod je pripravila Služba Vlade RS za razvoj in evropske zadeve, junij 2009.